

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
20 У 3083/20
Дана 20.05.2022. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, мр Весне Чогурић и Маје Панић, чланова већа, са судским саветником Михаилом Радосављевићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужилаца А.А. из ..., ул. ... бр. ..., Б.Б. из ..., ... бр. ..., В.В. из ..., ... бр. ..., Г.Г. из ..., ул. ... бр. ..., које заступа пуномоћник Александар Манчев, адвокат из Београда, ул. Љермонтова бр.6, поднетој против туженог органа Министарства финансија Републике Србије, ради поништаја решења број: 46-00-00776/2019-13 од 13.01.2020. године, са заинтересованим лицем Републиком Србијом, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво, Одељење у Пожаревцу, у предмету враћања имовине, након закључене усмене јавне расправе, дана 18.05.2022. године, у нејавној седници већа, одржаној дана 20.05.2022. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем, одбијена је жалба А.А., Б.Б., В.В. и Г.Г., изјављена против решења Агенције за реституцију Републике Србије, Подручна јединица Ниш број: 46-008634/2013 од 17.09.2019. године. Тим решењем, одбија се у целости захтев жалилаца, поднет дана 18. јуна 2013. године, заведен код Агенције за реституцију под бројем 46-008634/2013 за враћање одузете имовине, односно обештећење и то за плац – грађевинско земљиште са стамбеном зградом, Петровац на Млави, плац у улици ... на катастарској парцели ... КО ..., старог премера, у површини 4,35 ари са кућом од тврдог материјала и једном зградом; плац – грађевинско земљиште са стамбеном зградом –

Петровац на Млави, плац у ул. ... на катастарској парцели ... КО ..., старог премера, у површини 1,25 ари, са једном зградом од тврдог материјала; пољопривредно земљиште Петровац на Млави, виноград на месту званом “...” катастарска парцела ... КО ..., у површини 30,90 ари; плац – грађевинско земљиште са стамбеном зградом – кућом и три зграде, Петровац на Млави, плац у ул. ..., на катастарској парцели ..., старог премена, у површини 6,35 ари са кућом и три зграде; плац – грађевинско земљиште и пословне зграде – млинска зграда и три споредне млинске зграде Петровац на Млави, млински плац у ул. ..., катастарска парцела ... и катастарска парцела ... КО ..., старог премера, у површини од 62 ара са једном главном млинском зградом и три споредне млинске зграде, као и таксативно побројане покретне ствари на Записнику од 30.06.1947. године, конфисковане од ранијег власника Д.Д., бив. из ..., пресудом Окружног суда у Пожаревцу К.бр. 296/48 од 17.03.1947. године и закључком Среског народног суда за Срез млавски у Петровцу, Посл.бр.И-153/46, И-260-46 и И-79/46 од 03.05.1947. године, као неоснован.

У тужби, којом су покренули управни спор, поднетој Управном суду препорученом пошиљком преко поште дана 13.02.2020. године, тужиоци, преко пуномоћника, оспоравају законитост решења туженог органа у целости. Пре свега, тужиоци истичу да је ова тужба благовремена, будући да је оспорено решење тужилац добио 05.02.2020. године, те да је тужба поднета пре истека рока од 30 дана од пријема решења. Даље истичу да у тужбом побиијаном оспореном решењу туженог органа, у поступку доношења акта није поступљено по правилима поступка и у истом није правилно примењен закон. Наиме, тужени орган је у оспореном решењу заузео став да је неоснован навод жалбе тужилаца да је у конкретном случају повређена одредба члана 107. тачка 4. ЗУП-а, по којој је требало прекинути поступак пред Агенцијом за реституцију док Уставни суд не одлучи о уставној жалби у предмету под бројем Уж 735/19 против решења Апелационог суда Рех-ж бр.228/16 од 22.11.2016. године, којим је одбијен захтев за рехабилитацију Д.Д.. Овај став је тужени заузео, јер сматра да је решењем Апелационог суда у Београду Рех-ж бр.228/16 од 22.11.2016. године, правоснажно окончан поступак рехабилитације и да су престали разлози за прекид поступка за враћање одузете имовине из члана 45. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, тј. да првостепени орган, није правилно применио члан 45. наведеног закона, када је заузео став да из тог члана произлази да разлози за прекид поступка престају, будући да је решењем Апелационог суда Рех-ж бр.228/16 од 22.11.2016. године, правоснажно окончан поступак рехабилитације бившег власника Д.Д.. Међутим, члан 45. овог закона не спомиње ни реч о правоснажности, нити спомиње да ли се поступак рехабилитације окончава решењем Апелационог суда, већ тај члан спомиње да ће се прекинути поступак за враћање имовине односно обештећење до окончања поступка рехабилитације. Тужени орган такође није правилно применио закон, јер уопште није примењивао Закон о рехабилитацији, нити Закон о Уставном суду које је било неопходно да примени приликом утврђивања и разјашњавања кључног питања – када се сматра да је окончан поступак рехабилитације, у вези са применом члана 45. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, а из погрешне примене члана 45. наведеног закона, произашла је и погрешна примена члана 107. тачка 4. ЗУП-а, који такође предвиђа разлоге за прекид поступка, на исти суштински начин. Указују да одредба члана 45. Закона о враћању одузете имовине и обештећење, предвиђа да ће Агенција за реституцију прекинути поступак не само до окончања поступка рехабилитације, већ и када се као претходно питање појави, питање чије решавање спада у искључиву

надлежност суда. У конкретном случају, појавило се претходно питање које спада у искључиву надлежност Уставног суда – да ли је у спорном процесу дошло до повреде уставом зајемченог права – повреде права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава РС, у вези са чим су тужиоци поднели уставну жалбу Уставном суду Уж-735/17 од 26.01.2017. године, о којој Уставни суд још није одлучио. Предложили су да суд уважи тужбу и у целости поништи оспорено решење и предмет врати туженом на поновно одлучивање, као и да обавезе тужени орган да тужиоцима накнади трошкове овог поступка у року од 15 дана од пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

Тужени орган је у одговору на тужбу, достављеном Управном суду дана 22.06.2020. године, навео да, с обзиром да тужиоци нису навели нове чињенице нити приложили нове доказе, осим оних који су наведени у жалби на првостепено решење, а који су приликом доношења оспореног решења оцењени, остаје при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења. Предложио је да се тужба као неоснована одбије.

Заинтересовано лице, иако је уредно примило тужбу на одговор дана 06.05.2022. године, до дана одржавања усмене јавне расправе, суду није доставило одговор на тужбу.

Управни суд је дана 18.05.2022. године, одржао усмену јавну расправу, у присуству пуномоћника тужилаца, а у одсуству уредно позваних туженог органа и законског заступника заинтересованог лица, применом одредбе члана 34. став 2. Закона о управним споровима, а у вези са одредбом члана 38. истог закона.

Пуномоћник тужилаца је у речи на јавној расправи изјавио да остаје код навода из тужбе и у тужби истакнутом захтеву. Оспорио је наводе из датог одговора на тужбу туженог органа. Предлога у допуну доказног поступка, није имао. Предложио је да суд тужбу уважи, поништи оспорено решење и предмет врати туженом органу на поновни поступак и одлучивање. Трошкове управног спора је тражио и определио по врсти и висини, тако што је за састав тужбе тражио износ од 16.500,00 динара, увећано за 50% за другог и сваког следећег тужиоца и за заступање на одржаној расправи, преко пуномоћника из реда адвоката, износ од 18.000,00 динара, увећано за 50% за другог и сваког следећег тужиоца.

По разматрању тужбе, одговора на тужбу туженог органа, те изјаве пуномоћника тужилаца на расправи, као и након извођења доказа увидом и читањем исправа садржаних у списима првостепеног и туженог органа, који су достављени суду и свих списа ове управне ствари, суд налази да је тужба неоснована.

Из исправа које се налазе у списима предмета ове управне ствари и образложења тужбом оспореног решења, произлази да су А.А., Б.Б., В.В. и Г.Г., сви из ..., поднели Агенцији за реституицију захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење и то под бројем 46-008634/2013 од 18.06.2013. године, ради враћања имовине односно ради обештећења имовине конфисковане бившем власнику Д.Д., бившој из Увидом у, уз захтев приложене акте о подржављењу, утврђено је да је имовина, која је предмет захтева за враћање, односно обештећење у управном поступку, одузета од бившег власника Д.Д. на основу пресуде Окружног суда у Пожаревцу К.бр. 296/48 од 17.03.1947.године и закључка Среског народног суда за Срез млавски у Петровцу, Посл.бр. И -153/46, И -260/46 И – 79/46 од 03.05.1947. године, уз примену одредаба члана 24. Закона о конфискацији. Увидом у решење Вишег суда у Београду Рех.бр. 530/12 од 20.04.2016. године, утврђено је да је усвојен захтев за рехабилитацију А.А. и Д.Д.. Увидом у решење Апелационог суда у Београду Рех-ж-бр. 228/16 од 22.11.2016. године, утврђено је да се преиначава решење Вишег

суда у Београду Рех.бр. 530/12 од 20.04.2016. године, па се одбија захтев предлагача А.А., којим је тражио да се утврди да је ништава пресуда Војног суда I Армије као другостепеног суда бр. II суд.бр. 704/45 од 29.12.1945. године, и пресуда Окружног суда у Пожаревцу К. бр. 296/46 од 17.03.1947. године од тренутка њиховог доношења, као и да су ништаве правне последице ових одлука, и правне последице одузимања имовине, као и да се рехабилитована лица сматрају неосуђиваним, као неоснован.

Одредбом члана 6. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу (“Службени гласник РС”, бр.72/11...95/18), прописано је да се одредбе овог закона примењују и на имовину која је конфискована после 9. марта 1945. године, под условом да је бивши власник рехабилитован до дана сутпања на снагу овог закона или буде рехабилитован на основу захтева за рехабилитацију из члана 42. став 6. овог закона, у складу са посебним законом.

Одредбом члана 42. став 6. истог Закона, прописано је да је лице из члана 6. став 1. овог закона у обавези да уз захтев приложи и правноснажну судску одлуку о рехабилитацији, односно доказ да је поднело захтев за рехабилитацију.

Одредбом члана 47. став 12. истог Закона, прописано је да ће у случају да орган из става 1. овог члана утврди да не постоји законски основ за враћање или обештећење, донети решење о одбијању поднетог захтева.

Према оцени Управног суда, код овако утврђеног чињеничног и правног стања ствари, правилно је поступио тужени орган када је оспореним решењем одбио, као неосновану жалбу тужилаца изјављену против првостепеног решења, с обзиром да је у поступку код првостепеног органа, без повреда правила поступка, правилно и потпуно утврђено чињенично стање, па је правилно примењено и материјално право, када је одлучено као у диспозитиву првостепеног решења. Ово из разлога што је, у управном поступку, утврђено да је захтев предлагача, овде једног од тужилаца А.А. за рехабилитацију бившег власника Д.Д., одбијен као неоснован, односно да је поступак рехабилитације правноснажно окончан одбијањем захтева, а што јасно произлази из решења Апелационог суда у Београду Рех-ж бр.228/16 од 22.11.2016. године, које се налази у списима предмета. Стога је, сагласно одредби члана 6. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, и по оцени суда, правилно поступио првостепени орган када је утврдио да због непостојања правноснажне судске одлуке о рехабилитацији бившег власника, није испуњен законом прописан услов за враћање предметне имовине, а што је као правилно и на закону засновано потврдио и тужени орган оспореним решењем. Наиме, како је то правилно закључио и тужени орган у образложењу оспореног решења, Закон о враћању одузете имовине и обештећењу, јасно прописује да уколико је имовина одузета на основу конфискације, као што је то било у конкретном случају, претходни услов који треба бити испуњен да би се остварило право на враћање одузете имовине, односно обештећење је, да за бившег власника постоји правноснажна одлука надлежног суда, којом је исти рехабилитован, што у конкретној ситуацији није био случај. Дакле, у односу на конфисковану имовину, законодавац је у одредбама члана 6. наведеног закона, прописао условну примену одредаба закона, тј. да је услов за примену одредаба закона, за конфисковану имовину после датума наведеног у тој одредби, околност да је бивши власник рехабилитован до дана сутпања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу или да буде рехабилитован на основу захтева за рехабилитацију из члана 42. став 6. тог закона у складу са посебним законом, што, како је то и претходно наведено, у конкретној ситуацији, није био случај.

Суд је ценио наводе истакнуте у тужби, као и реч пуномоћника тужилаца дату на усменој јавној расправи, па је нашао да су исти неосновани и, као такви, без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења. Ово због тога што у конкретној ситуацији, није било места прекиду поступка пред Агенцијом за реституцију, како се то наводи у тужби, док Уставни суд не одлучи о уставној жалби у предмету под бројем Уж. 735/19, поднетој против решења Апелационог суда у Београду Рех-ж бр. 228/16 од 22.11.2016. године, будући да је, а како је то правилно закључио и тужени орган у образложењу оспореног решења, одредбом члана 11. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, предвиђено да се поступак по захтеву спроводи по одредбама овог закона, а да се на питања која нису уређена овим законом примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак. Такође, одредбом члана 45. истог закона, прописано је да ће агенција прекинути поступак до окончања поступка легализације, рехабилитације или када се као претходно питање појави питање чије решавање спада у искључиву надлежност суда, као и у случају прописаном у члану 23. став 4. и 5. овог закона. Имајући у виду цитиране законске одредбе, као и да је самим Законом о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано у којим случајевима је агенција дужна да прекине поступак враћања одузете имовине (између осталог и до окончања поступка рехабилитације), то је неоснован навод тужбе да је у конкретном случају повређена одредба члана 107. тачка 4. ЗУП-а, будући да је питање прекида поступка, прецизно уређено Законом о враћању одузете имовине и обештећењу, па нема места примени одредаба закона којим се уређује општи управни поступак, јер је у члану 11. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, предвиђена примена ЗУП-а, али само у ситуацији када постоје питања која нису регулисана Законом о враћању одузете имовине и обештећењу, што овде није случај. Како је у управном поступку као неспорно утврђено да је решењем Апелационог суда у Београду Рех-ж бр. 228/16 од 22.11.2016. године, правноснажно окончан поступак рехабилитације бившег власника Д.Д., то нису постојали разлози за прекид поступка за враћање одузете имовине прописан чланом 45. наведеног закона. Стога је правилно поступио првостепени орган када је утврдио да су (без прекида поступка), испуњени законски услови за одлучивање по захтеву за враћање одузете имовине који су поднели овде тужиоци, а што је као правилно и на закону засновано потврдио и тужени орган оспореним решењем. Суд посебно указује да подношење уставне жалбе, против наведеног решења Апелационог суда у Београду, не мења закључак овог суда о неоснованости поднете тужбе у управном спору, будући да уставна жалба, по правилу, не спречава примену појединачног акта (у овом случају решења Апелационог суда у Београду Рех-ж бр. 228/16 од 22.11.2016. године) или радње против кога је изјављена (члан 86. став 1. Закона о Уставном суду). Изузетно, Уставни суд може одложити извршење појединачног акта или радње под одређеним законом прописаним условима (члан 86. став 2. Закона о Уставном суду), о чему тужиоци у управном поступку, а ни по тужби у управном спору, нису приложили одговарајући доказ, тако да поднета уставна жалба, није представљала разлог за прекид поступка, нити је спречавала да се у поступку рехабилитације, као појединачни акт примени наведено решење Апелационог суда у Београду, у смислу напред цитираних одредаба наведеног закона и цени његов утицај на решавање предметне ствари. Дакле, тужбом оспорено решење је, према стању у списима предмета, засновано на потпуно и тачно утврђеном чињеничном стању на које су правилно примењене напред цитиране одредбе наведених закона, а у образложењу побијаног

решења, јасно су наведене све чињенице које су у току поступка утврђене, као и релевантни прописи и разлози којима се руководио тужени орган приликом доношења решења.

Са изнетих разлога, Управни суд је, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужилаца на основу одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитиву ове пресуде.

Суд је одбио као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора, с обзиром на њихов успех у овој управној ствари, па је, применом одредаба члана 66. и 67. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр.111/09), а у вези члана 150. и 153. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...87/18), на чију сходну примену у управном спору, упућује одредба члана 74. ЗУС-а, одлучио као у ставу II диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 20.05.2022. године, 20 У 3083/20

Записничар
Михаил Радосављевић, с.р.

Председник већа-судија
Жељко Шкорић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

БТ